

Utrikesdepartementet

Stöd till Migrationsverket för fortsatt arbete med Söderköpingsprocessen

2 bilagor

Ärendet

Söderköpingsprocessen lanserades under det svenska EU-ordförandeskapet 2001 i syfte att främja praktiskt samarbete på asyl- och migrationsområdet. Utöver Sverige deltar Estland, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Slovakien och Rumänien i processen. Målländerna för projektet är för närvarande Ukraina, Moldavien och Vitryssland. Processen är främst fokuserad på erfarenhets- och kunskapsöverföring mellan de deltagande EU-medlemsstaterna och målländerna, i syfte att vidareutveckla de senares nationella kapacitet på asyl- och migrationsområdet. Fortsättningsvis kommer arbetet även att fokusera på att försöka inkludera de tre, i förhållande till Söderköpingsprocessen, utestående länderna Armenien, Azerbajdzjan och Georgien i processen och därefter verka för en integrering av den vidgade processen i Östliga partnerskapet. Söderköpingsprocessen hittills har uppvisat goda resultat och bidragit till ett närmande av de tre nuvarande målländerna till EU:s *acquis* på migrationsområdet.

Migrationsverket har skickat in en ansökan om finansiellt stöd för perioden oktober 2010 – juni 2011. Migrationsverket beräknar att kostnaden för verksamheten under angivna period kommer att uppgå till 4 000 000 kronor.

Regeringskansliets beslut

Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar att lämna ett bidrag på högst 4 000 000 kronor till Migrationsverket för fortsatt arbete med Söderköpingsprocessen. För medlens användning gäller de allmänna villkor för bidrag från den 18 februari 2010 som bifogas (*bilaga 1*). Bidraget avser verksamhet längst till den 30 juni 2011 och medlen ska ha rekvirerats senast den 10 december 2010.

Utgiften ska belasta det för budgetåret 2010 under utgiftsområde 7 upptagna ramanslaget 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa, anslagsposten 1.

Redovisning i enlighet med de allmänna villkoren och med användande av blanketten Verksamhetsrapportering och ekonomisk redovisning (*bilaga 2*) ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 30 september 2011 och eventuellt outnyttjade medel ska återbetalas vid samma tidpunkt för att återföras till anslagsposten.

Beslutet har fattats av chefen för enheten för Östeuropa och Centralasien, departementsrådet Malena Mård.

Utdrag till

UD EC

UD EKO

UD Registrator

FI BA

Migrationsverket

2010-10-11

Enheten för Östeuropa och Centralasien
Anna Hammarlund Blixt

Stöd till Migrationsverket för fortsatt arbetet med Söderköpingsprocessen

Bakgrund

Söderköpingsprocessen lanserades i maj 2001 under det dåvarande svenska EU-ordförandeskapet som ett projekt för praktiskt samarbete på asyl- och migrationsområdet. Målländerna för samarbetet är för närvarande Ukraina, Moldavien och Vitryssland. I samarbetet deltar även Estland, Lettland, Litauen, Ungern, Polen, Slovakien och Rumänien. Sedan den 1 januari 2010 är Söderköpingsprocessen ett mellanstatligt samarbete vilket innebär att Sverige (genom Migrationsverket) deltar som part och inte – som tidigare – som samarbetspartner. Ungern innehar ordförandeskapet för processen under 2010. Justitiedepartementets ledning har beslutat att Sverige bör eftersträva ordförandeskapet för 2011, förutsatt att tillräckliga finansiella resurser för detta säkerställs.

Söderköpingsprocessen är en väletablerad och väl fungerande plattform för praktiskt samarbete på asyl- och migrationsområdet. Processen har främst fokuserat på erfarenhets- och kunskapsöverföring mellan de deltagande EU-medlemsstaterna och målländerna i syfte att vidareutveckla målländernas nationella kapacitet på asyl- och migrationsområdet (t.ex. förbättra möjligheterna att ta emot asylsökande och immigranter, att utveckla, anta och genomföra relevant lagstiftning, att bygga upp och utveckla relevanta institutioner etc). Verksamheten inom Söderköpingsprocessen bedrivs genom tematiska seminarier och workshops, möten mellan de nationella samordnarna för deltagarländerna m.m. En gång per år anordnas ett högnivåmöte där verksamheten under kommande år diskuteras och strategiska beslut fattas.

Söderköpingsprocessen finansierades under åren 2001-2009 främst av Europeiska kommissionen, men även delvis av Sida. Hösten 2008 avlog kommissionen en ansökan från Migrationsverket (som en av tre genomförare av projektet Söderköpingsprocessen tillsammans med IOM och UNHCR) om fortsatt finansiering av Söderköpingsprocessen bl.a. med hänvisning till att det nu existerade andra multinationella processer

2010-11-09

på migrationsområdet samt processens fokus på erfarenhetsutbyte och inte i första hand praktiska aktiviteter.

Mot bakgrund av kommissionens beslut inleddes en diskussion om Söderköpingsprocessen framtid vilken ledde till antagandet våren 2009 av en ny strategi där man övergick från ett traditionellt partnerdrivet projektsamarbete till ett regeringslett samarbete styrt av de deltagande länderna. På basis av den nya strategin beviljade Sida finansiering för Söderköpingsprocessen under perioden 1 juli 2009-30 juni 2010.

I och med omstöpnigen av Söderköpingsprocessen beslutade parterna också att försöka införliva processen i det Östliga partnerskapet (Öst-P). Öst-P har som bekant en bilateral och en multilateral dimension. På det multilaterala området sker samarbete bl.a. inom den plattform om demokrati, god samhällsstyrning och stabilitet som även inrymmer migrationsfrågorna. I dagsläget är migrationskomponenten inom det Östliga Partnerskapets multilaterala del främst inriktad på gränskontroll och det saknas en multilateral dialog om den bredare migrationsagendan. Söderköpingsprocessen skulle här kunna spela en värdefull roll i att erbjuda ett existerande, fungerande format för erfarenhetsbytte och dialog kring asyl-, skydds-, och andra migrationsrelaterade frågor. Ett närmare samarbete kring den bredare migrationsagendan med Öst-P-länderna är viktigt inte bara ur ett EU-integrationsperspektiv då det handlar om anpassning till EU:s acquis, harmonisering av lagstiftning osv – det är också en förutsättning för att kunna gå vidare med något som Öst-P-länderna mycket gärna vill ha, nämligen viseringsfrihet.

Ett första steg för att föra in Söderköpingsprocessen inom Öst-P:s egid är att utvidga den till att omfatta samtliga sex Öst-P-länder. Det ungerska ordförandeskapet har sonderat med Armenien, Azerbajdzjan och Georgien som är intresserade av att ingå i Söderköpingsprocessen (även om den inte hamnar inom Öst-P). Nästa steg är att övertyga samtliga EU MS samt kommissionen om värdet i att komplettera nuvarande multilaterala samarbete inom Öst-P med en dialog om den bredare migrationsagendan. EC:s bedömning är att det finns en mottaglighet för detta även hos de EU MS som f.n. inte ingår i Söderköpingsprocessen. I ett scenario där Söderköpingsprocessen införlivas i Öst-P:s multilaterala dimension förändras processen, bl.a. genom att samtliga EU MS och Öst-P-länder deltar i dialogen och Kommissionen övertar ordförandeskapet, vilket leder till att processen upphör att existera och istället blir en del av Öst-P-samarbetet.

2010-11-09

Parallellt med arbetet för att utvidga Söderköpingsprocessen till att täcka också Armenien, Azerbajdzjan och Georgien och införliva processen i Öst-P, fortsätter den konkreta verksamheten inom ramen för processen. Verksamheten liksom processen som sådan riskerar dock att allvarligt påverkas om frågan om finansiering för kommande år inte kan lösas. Sverige är f.n. huvudfinansiären av processen och utan stöd till Migrationsverket, som genomför projekt inom ramen för processen, kan processen inte fortsätta som idag. De deltagande EU MS finansierar sitt eget deltagande i processen, men inte mälländerna.

EC:s bedömning och förslag

Söderköpingsprocessen har hittills uppvisat goda resultat och bidragit till ett närmande av de tre hittillsvarande mälländerna till EU:s *acquis* på migrationsområdet. Söderköpingsprocessen har bl.a. upprättat ett över tid bestående forum för diskussion och utbyte av erfarenheter och kunskap på asyl- och migrationsområdet i östra Europa.

Söderköpingsprocessen är vidare ett av de mer centrala forumen för att sammanföra migrations- och gränsmyndigheter med in- och utrikesdepartement i regionen där man delar information, statistik, data, erfarenheter och lärdomar. Processen har genom åren bidragit till att öppna upp och påverka dialogen bl.a. kring människors rätt att söka asyl i regionen samt bidragit till att nationell lagstiftning på migrationsområdet har kommit att omvärderas och omformuleras. Vetenskapliga utredningar och migrationsrelaterade EU-dokument har publicerats på Söderköpingsprocessens hemsida och därigenom gjorts tillgängliga även på det ryska språket. Söderköpingsprocessens styrka ligger i att det nätverk, den erfarenhet och den kompetens som byggts upp sedan 2001 vinnlagt sig om att anta ett helhetsperspektiv på migration som fenomen.

EC:s bedömning – som delas av Justitiedepartementet – är att det därför vore värdefullt om verksamheten kunde fortsätta och att processen kan utvidgas till samtliga Öst-P-länder, dvs även Armenien, Azerbajdzjan och Georgien.

Söderköpingsprocessen spelar en viktig roll genom sitt fokus på skyddsfrågor i östra delen av Europa och kan på ett konkret sätt bidra till att bredda migrationskomponenten inom det Östliga Partnerskapets multilaterala del till att inkludera även asyl- och andra frågor på den bredare migrationsagendan. Det vore därför angeläget att införliva processen i Öst-P:s multilaterala dimension. Även om försöken att införliva Söderköpingsprocessen i Öst-P:s multilaterala del skulle misslyckas har processen ett stort värde i sig.

2010-11-09

För att verksamheten inom processen ska kunna fortlöpa och arbete för att utvidga processen och införliva den i Öst-P bedrivs, är fortsatt finansiering från svensk sida en förutsättning.

I avvaktan på en framtagandet av en regional strategi som skulle möjliggöra för Sida att finansiera projektet, föreslår EC att finansiering till projektet Söderköpingsprocessen sker från det för budgetåret 2010 under utgiftsområde 7 upptagna ramanslaget 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa, anslagsposten 1, som UD disponerar. under perioden 1 oktober 2010 – 30 juni 2011.

Efter juni 2011 skulle finansieringen kunna övertas av Sida, om man då kan konstatera att det verkar möjligt att åstadkomma en utvidgning av processen till de tre kaukasiska republikerna samt ett införlivande av processen i Öst-P. Ett införlivande av Söderköpingsprocessen i Öst-P skulle kunna vara en lösning på frågan om finansiering på sikt.

Budgeten för projektet september 2010 – juni 2011 uppgår till ca 4 mkr. Detta omfattar personella resurser vid Migrationsverket, genomförandet av tematiska seminarier och workshops, möten för de nationella samordnarna, genomförandet av ett högnivåmöte, upprätthållandet av processens hemsida m.m.

/ AHB